СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ"
Пловдив, ЖР "Тракия", ул."Съединение"№81, e-mail: admin@sou7.org, тел. 0889512462

ИНОВАТИВНО УЧИЛИЩЕ

УТВЪРЖДАВАМ: .....

ДЕНКА ГЕНЧЕВА

Директор на СУ "Св.Седмочисленици"

гр.Пловдив

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В СУ ''СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ" ЗА УЧЕБНА 2022/2023 г.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи е приета от Педагогическия съвет с Протокол..РД-09-10/12.09.2022г. и е утвърдена със заповед на директора РД-10-1357/13.09.2022г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи е изготвена съгласно Закон за предучилищното и училищното образование Обн., ДВ, бр.79 от 13.10.2015г. в сила от 01.08.2016г., ДОС за приобщаващото образование, международни и национални стратегически документи: Международна конвенция за правата на детето, Световна програма на ЮНЕСКО "Образование за всички", Национална стратегия на детето 2019-2030, Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2021-2025 г.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи.

Дейностите, заложени в училищната програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи, има за цел да определи условията и начините за осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие потенциала на всяко дете и ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото. Урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на приобщаващото образование на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование, както и с организацията и управлението на процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие.

Координацията на предвидените дейности по програмата се осъществява от Екипа за подкрепа на личностно развитие на детето или ученика, определен със заповед на Директора.

За част от дейностите при необходимост могат да бъдат привличани и външни за училището специалисти.

Уязвими са онези деца и ученици, които имат нужда от подкрепа и съдействие по отношение на интеграцията в училищната среда и социалните взаимоотношения, а именно:

1. Деца от етнически малцинства;
2. Отглеждане на детето/децата от един родител;
3. Деца със специални образователни потребности;
4. Семейства с три и повече деца;
5. Дете, отглеждано в институция;
6. Дете отглеждано в приемно семейство;
7. Дете и ученик, включени в регистри за тормоз и в риск от отпадане;
8. Деца на бежанци;
9. Деца с хронични заболявания;
10. Деца с физически и ментални увреждания (с решение на ТЕЛК);
11. Деца, които не покриват ДОС по български език;
12. В настоящата програма са включени и дейности за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на ученици с изявени дарби.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на учениците във всички аспекти на живота.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. Гарантиране правото на достъп до училището на всяко дете най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование.
2. Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможностга за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способностга му да прилага усвоените компетентности на практика.
4. Приемане и зачитане на уникалностга на всеки ученик — индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал.
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището.
6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища — управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците.
7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование — училището, ученика, семейството и общността.
8. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището.
9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество.
10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Европейската социална харта /ревизирана/;
- Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;.
- Международният пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България/2021-2030/
- Законът за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане", осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО:

Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване.

Причините са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; влошени финансови условия; социални или психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предразсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги и др.

В СУ "Свети Седмочисленици" се обучават малък брой ученици, които се нуждаят от подкрепа за личностно развитие, а именно:

- деца/ученици в семейство с три или повече деца;
- деца/ученици от етнически малцинства;
- деца/ученици със специални образователни потребности.

Училището предоставя възможност за ползване на модерни технически средства и достъп до интернет. Обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес чрез включване в различни инициативи и дейности.

В СУ"Свети Седмочисленици" се създават условия за качествена грижа за учениците и техните родители, които могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Предвижда се паралел между интеркултурното образование и образованието на ученици със специални образователни потребности . И в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване се състои в ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Основна цел е формиране на свободна и творческа личност, чиято социална функция е приобщаване в обществото и участие в неговото обновяване и промяна.
2. Предоставяне на равни възможности за приобщаване на учениците от уязвимите групи.
3. Повишаване качеството на образование в училище и постигане на максимално високи резултати при обучението и възпитанието на децата от уязвимите групи в съответствие с държавните образователни стандарти и динамичните промени в развиващото се демократично общество.
4. Формиране на потребности, интереси и нагласи за учене, обучение и самоусъвършенстване през целия живот.
5. Развиване на интелектуални възможности и комуникативни способности на личностга, нейната индивидуалност и самостоятелност.
6. Формиране на национално самосъзнание и културна идентичност, възпитаване в родолюбие, обич и уважение към родния край и съпричастност както към местните, така и към глобалните проблеми на човечеството.
7. Създаване на предпоставки за успешна социализация на учениците от уязвимите групи като свободни, морали, инициативни и толерантни личности, уважаващи законите, правата на другите, техния език, религия и култура; познаващи и зачитащи националните и общочовешките ценности.

ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

На учениците в СУ "Свети Седмочисленици" се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците и е в съответствие с индивидуалните образователни потребности . За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в училището работи екип, който включва ресурсен учител, логопед и психолог. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на ученика.За организиране и координиране на процеса на осигуряване на допълнителната подкрепа за личностно развитие се определя координатор.

Координаторът има следните функции:

1. разпознава потребността от предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик въз основа на наблюденията и анализите на класния ръководител и на учителите, които преподават на ученика, въз основа на документите на учениците, включително от изследвания и консултации при наличие на такива, както и въз основа на събраните данни за развитието на учениците, и/или по инициатива на родителя;

2. координира извършването на оценката на индивидуалните потребности на учениците със специални образователни потребности

3. координира и организира предоставянето на допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с педагогическите специалисти в училището;

4. координира работата с родителя, включително по отношение включването му в работата на екипа

5. координира работата с институциите в системата на предучилищното и училищното образование и с други институции и организации, работещи с ученици.

6. след приключване на втория учебен срок на съответната учебна година изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕТО

Общата подкрепа за личностно развитие СУ "Свети Седмочисленици" се осигурява в рамките на три месеца, след подадено заявление от родител .Ако дефицитът се преодолее за този период същата се отменя или преминава в допълнителна при нужда . Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всеки ученик в училището и е съобразена с индивидуалните възможности на детето.Общата подкрепа за личностно развитие включва работа с логопед, след подаване на заявление от родител.

Училището гарантира участие и изява на всички ученици в класната стая и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

2. кариерно ориентиране на учениците;

3. занимания по интереси;

4. библиотечно-информационно обслужване;

5. грижа за здравето въз основа на информация от родителя за здравословното състояние на ученика и за проведени медицински изследвания и консултации;

6. поощряване с морални и материални награди;

7. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
8. превенция на обучителните затруднения.

Дейностите по обща подкрепа за личностно развитие включват регулярни екипни срещи между класния ръководител, учителите и другите педагогически специалисти .На родителите се предоставя информация и при необходимост се канят на екипните срещи.Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение имат за цел изграждане на позитивен организационен и психологически климат в училище, включително чрез психологическа подкрепа. Тя е насочена към учениците, учителите, училищното управление и родителите.

Психологическата подкрепа включва:

1. създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес;

2. предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците;

3. групова работа с ученици; кризисна интервенция;

4. работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

В изпълнение на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- Приложен единен комплекс от мерки на училищно ниво, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, ресурсно осигуряване и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- Подобрени резултати от обучението, измерени от НВО и регионални оценявания и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всеки ученик, включително и на такива със специални образователни потребности.

Мерки за реализиране	Ангажирани служебни лица	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
1.Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношение, управление				
1.1.Изпълнение на дейности за предоставяне на равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи и деца и ученици с изявени дарби и способности				
1.1.1.Идентифициране на ученици, спадащи към уязвимите групи включително и деца и ученици с изявени дарби и способности	Класни ръководители Екип	м. ноември след установяване	Не се налага	Оценка на индивидуалните потребности след предоставяне на необходимите документи от родител/настойник
1.1.2.Сформиране на Екип за подкрепа на личностно развитие на ученика. При необходимост се изискват специалисти от център за подкрепа на личностно развитие или се наема специалист на граждански договор.	Директор	след установяване	За плащане по договор при нает специалист	Заповед на Директора за сформиране и дейност на Екип за подкрепа на личностно развитие на конкретен ученик. Заявление до директора на РЦПППО.
1.1.3.Създаване и водене на регистър на уязвимите групи и деца и ученици с изявени дарби и способности.	Класни ръководители	30.11.2022 г.	Не се налага	Актуален регистър на уязвимите групи и деца и ученици с изявени дарби и способности
1.1.4.Изготвяне и работа по индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми за всеки ученик включен в регистъра на уязвимите групи и	Екип за подкрепа на личностно развитие на ученика.	м. февруари и края на учебните занятия за 2022/2023 г.	Не се налага	Индивидуална учебна програма за всеки ученик включен в регистъра на уязвимите групи и деца и ученици с изявени дарби

деца и ученици с изявени дарби и способности.				и способности. Доклад за всеки срок.
1.1.5.Изготвяне на отчетен анализ за резултатите от изпълнение на програмата в училището.	Директор Екип	края на учебните занятия за 2022/2023	Не се налага	Представен анализ
1.1.6.Иницииране на информационни кампании за предоставяне на равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвимите групи и деца и ученици с изявени дарби и способности и за повишаване на информираността относно необходимостта от подкрепа.	Директор Класни ръководители екип	учебна 2022/2023	Не се налага	Брой проведени кампании Брой участвали ученици
2.Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището				
2.1.Стимулиране активността на детето, ученика от уязвимите групи и децата, учениците с изявени дарби и способности, чрез включването им в различни занимания по интереси, информационно обслужване, поощряване с награди (морални и материални), участие в проекти, програми и форуми и др.	Класни ръководители Педагогически специалисти	През учебната 2022/2023 г.	Средства за награди	Доклад за напредъка на всеки ученик
2.2.Изготвяне на план за				

действие за реализиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в училище с цел максимално преодоляване на затрудненията. При липса на напредък в рамките на три месеца от предоставяне на подкрепата, учителят насочва ученика за оценка на индивидуалните му потребности към оценка от Екип за подкрепа на личностно развитие	Класни ръководители Педагогически специалисти	До 14 дни след установяване на необходимост от такъв план	Не се налага	План за действие
3.Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие				
3.1.Оценка на индивидуалните потребности на детето и ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие: - Изготвяне на оценка на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл.187 от ЗПУО; -Оценката на индивидуалните потребности на детето и ученика се извършва от следните специалисти: Психолог, логопед, ресурсен учител или друг специалист в зависимост от конкретния случай; -Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок	Екип Класни ръководители Педагогически специалисти Координатор	След установяване	Не се налага	Изготвяне на оценка за предоставяне на допълнителна подкрепа

от един до три месеца от началото на учебната година, при установяване на необходимост; -Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на детето, след извършена оценка на индивидуалните му потребности.				
3.2.Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от уязвимите групи и с изявени дарби и способности: - Допълнителна подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа; -Предоставяне на условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда; -Изграждане при необходимост на специализирана подкрепяща среда; -Предоставяне на достъпни средства за информация и комуникация; -Осигуряване на необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.	Директор Педагогически специалисти Координатор	След извършване на оценка	В рамките на планираните бюджетни средства	Доклад за установяване на напредъка на всеки ученик